

Procesiuni la Sfânta Maria Mare

Între sărbătorile verii, cel mai însemnat loc îl are Adormirea Maicii Domnului, una dintre cele mai importante sărbători din calendar, însoțită de un post dedicat. Poporul o cunoaște pe Maica Domnului ca pe o Maică a sa, ajutătoare și folositoare în orice necaz și strâmtorare, ca pe cea care îi înțelege durerile și-i șterge lacrimile. Nu este, așadar, de mirare că acest cult popular al Maicii Domnului cunoaște o bogăție de forme și manifestări și pe teritoriul românesc. Astfel se manifestă supracinstirea (*hiperdulia*) care se acordă Maicii Domnului în cultul ortodox, mai mult decât altor sfinți, ca una care a născut pe făcătorul cerului și al pământului.

În cultura populară, Maicii Domnului îi sunt dedicate legende, privesne, minuni, narațiuni personale, povești, nenumărați creștini îi poartă numele; până și în descântece apare Maica Domnului. Dar cu siguranță că unul dintre cele mai sublime moduri de cinstire a ei este închinarea de locașuri sfinte, care au ca hram sărbătorile Maicii Domnului, în primul rând, Adormirea Ei.

Sunt multe astfel de lăcașuri în țară. Dar printre cele unde hramul acesta este o mare sărbătoare se numără mănăstirile Putna din județul Suceava, Tismana din Gorj, Bistrița din Vâlcea, Bistrița și Văratec din Neamț, Sâmbăta de Sus din Brașov, Curtea de Argeș. Diversitatea, solemnitatea slujbelor adună aici mulțimi de oameni care își manifestă cultul pentru Maica Domnului prin rugăciuni, osteneala pelerinajului, răbdare și, nu în ultimul rând, prin jertfe aduse la altar - prescuri, lumânări, tămâie. Deși la toate aceste mănăstiri vin mulțimi de oameni și se poate vorbi despre un pelerinaj în toată puterea cuvântului, rareori se îndrăznește a se ieși din tipicul ortodox spre a oficia vreun ritual popular, pelerinajul în sine fiind o reprezentare a cultului popular, public și privat, deopotrivă, al Maicii Domnului.

Mirese în procesiunea de la Rozavlea, jud. Maramureș

Cele mai cunoscute și cele mai mari hramuri unde și ritualul popular își face loc sunt cele din Transilvania, de la mănăstirile Nacula, Moisei, Rohia și Bixad. Aici se desfășoară procesiuni populare speciale care dau culoare și elan hramurilor, ilustrând, prin cântări și ritual, prin veșminte și recuzită (prapuri, icoane, cruci, ștergare) cultul popular al Maicii Domnului.

Cel mai bogat în tradiții populare este hramul Mănăstirii Moisei; un obicei spectaculos, de mare amploare, la care participă în jur de 20 de procesiuni din satele de pe Valea Izei și de pe Valea Vișeuului și pelerini din Maramureș și Bucovina, precum și din întreaga țară și din lume. În rândul hramurilor dedicate Adormirii Maicii Domnului, cel al Mănăstirii Moisei se distinge prin frumusețea costumelor de procesiune și a cântărilor, prin amplele ritualuri populare organizate, cele mai complete și mai bogate dintre ritualurile de această factură dedicate Adormirii Maicii Domnului.

După participarea la hram, procesiunile se întorc în sat, spre a împărți binecuvântarea și celor rămași acasă.

Procesiune de la leud, jud. Maramureș, străbătând satul, în drum către mănăstire.

A face parte din procesiune este o cinste dată de faptul că duci mesajul comunității către mănăstire și către lume, dar și de faptul că înalți rugăciunea comunității către Maica Domnului. De aceea, părinții își dau copiii, începând și de la vârsta de trei ani, să facă parte din procesiune, alături de copii mai mari, de bătrâni și de adulți.

Conform tradiției, fiecare are cinstea sa: copiii, curați asemenea îngerilor, poartă veșminte albe, simbolizând pururea fecioria Maicii lui Dumnezeu; urmează bătrânii, ca unii care și-au ispășit păcatele, apoi ceilalți membri ai comunității. Condițiile pentru a face parte din procesiune sunt să cunoști ritualul, cântările, rugăciunile și să ai voce pentru cântat.

În decursul Postului Sfintei Marii, în fiecare seară, la biserică, se repetă cântările de procesiune și se oficiază Paraclisul Maicii Domnului. Apoi, cu o zi înainte de hram, procesiunea și întreaga comunitate se adună la biserică, se înconjoară biserica de trei ori și, în sunet de clopot, se pleacă la mănăstire.

Tradiția prevedea ca mersul până la mănăstire să se facă pe jos, lucru care dura și mai multe zile, uneori. Dar, în prezent, se merge cu autobuzul până la poala dealului Moiseiului, care se urcă pe jos.

Ajunsa în curtea mănăstirii, procesiunea este întâmpinată de altă procesiune care, în acel moment, înconjoară biserica, cu cântarea crucii, apoi, la rându-i, înconjoară de trei ori biserica mănăstirii, se închină în biserică, la troița din fața bisericii și la troița din deal. Tot acest drum este însoțit de cântările populare de procesiune, de purtarea prapurilor și a icoanei Maicii Domnului, de cruci frumos împodobite cu ștergare tradiționale. Acest ritual al procesiunilor are rezervată întreaga seară, până când începe slujba, dimineața zilei de hram, până la începerea

Icoana Maicii Domnului de pe ușile împărătești, considerată făcătoare de minuni de pelerini și credincioși.

Sfintei Liturghii, dar și după terminarea acesteia, procesiunile formând un șir în jurul bisericii, printre pelerini și înălțând cântare și rugăciune stăruitoare pentru lume chiar și când slujba s-a terminat.

Acest pelerinaj este original prin faptul că este unul dintre puținele pelerinaje de sorginte catolică acceptate de către Biserica Ortodoxă. Desigur că pelerinajul a fost adaptat Ortodoxiei, datorită nevoii resimțite de către credincioșii actualelor comunități participante, care creează noi cântări și poartă tot mai mult straiete tradiționale românești, în locul costumului de procesiune al greco-catolicilor. Cântările au conținut dogmatic ortodox, oamenii poartă icoane și prapuri specifice Bisericii Ortodoxe, precum și frumoase costume populare românești și ștergare specifice zonei din care provin.

Procesiunile se formează și vin către mănăstire din mai multe sate maramureșene: Moisei, Săcel, Săliște, Ieud, Rozavlea, Șieu, Poienile de sub Munte, Bogdan-Vodă, Vișeu de Sus, Vișeu de Jos, Leordina, Borșa, Bocicoel, Botiza, Sighetu Marmăției, Poienile Izei; uneori, Dragomirești, Petrova și Rona de Jos. De remarcat este și faptul că performerii nu sunt numai români, ci și ucrainenii ortodocși din satele maramureșene de la granița cu Ucraina.

Deopotrivă parte a patrimoniului imaterial și creștin din România, ritualul este cunoscut în arealul său de răspândire și sub denumirile de *prosesii*, *profesii*, *mersul în profeți*. Această din urmă denumire provine de la numele de *profeți* pe care îl poartă copiii membri ai procesiunilor, îmbrăcați în straiete albe, dar mai ales fetițele, găsite cu coronițe

albe pe cap.

Prezent și în Ortodoxie, încă de pe timpul creștinismului primar, sub forma pelerinajului în ziua și la locul martiriului primilor sfinți mucenici, pelerinajul este un complex ritual popular care în prezent dă individualitate și culoare Mănăstirii Moisei.

De fapt, ritualul este o combinație între procesiunile de la înmormântare și pelerinajul creștin, însuși praznicul la care se organizează fiind, pe de-o parte, ziua Adormirii Maicii Domnului, dar și o mare sărbătoare a creștinilor rămași în lume după acest eveniment. În repertoriul muzical care însoțește ritualul se regăsește o componentă de prohod al Maicii Domnului, care se înalță la ceruri în această zi, dar și rugăciuni și cântări de preamărire a celei mai sfinte făpturi zămislite din neamul omenesc, Cea care „L-a pogorât pe Domnul jos”, pe pământ, ridicând pe om la măsura îndumnezeirii și refăcând, între acesta și Creator, legătura care fusese ruptă prin căderea în păcat a protopărinților noștri.

Obiceiul se pare că datează de pe la jumătatea secolului al XVIII-lea și trebuie legat de Unirea cu Roma a Bisericii Ortodoxe din Transilvania, după pactul semnat, la 1698, de Episcopul Atanasie Anghel, dar și de tradiția populară și evlavie creștină care, în această zonă, își găsesc o expresie poetică deosebită. Aceasta este vechimea obiceiului pe care am putut-o estima din surse orale, despre începuturile sale neexistând niciun alt document. Singura mărturie istorică pe care o putem lua ca reper este faptul că, la sfințirea vechii biserici a Mănăstirii Moisei (1672), când documentele consemnează aici prezența Sfântului Mitropolit Sava Brancovici,

nu este menționată prezența procesiunilor, ceea ce ar demonstra că începutul obiceiului este ulterior acestei date.

În Ortodoxie, pelerinajul are mai mult caracter ascetic, mistic, tainic. El reprezintă o nevoiță fizică și sufletească a credinciosului care, la marile sărbători, lasă grijile vieții cotidiene pentru a se apropia mai mult de Dumnezeu și a-i cinsti mai cu deosebire pe sfinții Săi. Scopul pelerinajului este nevoița fizică (osteneala de a veni la mănăstire, privegherea de noapte dinaintea hramului, postul dinaintea sărbătorii) și cea duhovnicească (priveghere, rugăciune, trezvie, practicarea virtuților). Caracterul tainic al participării la hram se vedește în întâlnirea dintre credincios și Dumnezeu în rugăciune, dar și în Sfânta Euharistie, când omul se împărtășește cu trupul și sângele Domnului, sfințindu-se și prin participarea la alte slujbe ale Bisericii care se oficiază în ziua și în ajunul hramului. De asemenea, hramul constituie un prilej cu care sunt în mod deosebit cinstite odoarele mănăstirii, sfânta icoană a Maicii Domnului primită de mănăstire ca dar de la un monah athonit, cunoscută până în zilele noastre, în evlavie populară, ca dătătoare de har, vindecătoare, izbăvitoare de necazuri.

Așadar, participarea la hramul mănăstirii a unui număr mare de credincioși se practica, desigur, dinainte de Uniație. Acest lucru ne îndreptățește să considerăm că Uniatismul a adăugat acestei tradiții deja existente ideea pelerinajului, cunoscută și practică la scară mare în catolicism, precum și procesiunile la Sfânta Maria, a căror prezență credem că se justifică astfel din punct de vedere istoric și teologic.

Bisericile Mănăstirii Moisei, jud. Maramureș

Ceata fecioarelor din procesiunea de la Poienile de Sub Munte, jud. Maramureș.

Obiceiul în sine este reprezentativ și viu pentru comunitățile care îl performează, fiind rezultatul unui *modus vivendi*, expresia unei nevoi spirituale a membrilor acestor comunități ortodoxe, care nu țin numai de rugăciune, ci și de trebuința de a se adresa lumii și de a o chema la Dumnezeu, la virtute și la priveghere, pentru evitarea răului.

Prin valorile pe care le promovează, atât din domeniul religiei, moralei, cât și din cel al culturii populare, procesiunile reprezintă specificul creștinismului popular al zonei, conturându-i acesteia o identitate în lumea pluralistă și globalizată europeană. Sunt o mărturie a religiozității vii și active a secolului al XXI-lea, dar și o dovadă a permanenței spiritualității creștine a românilor, dincolo de valurile și de provocările istoriei.

După terminarea slujbei, procesiunile înconjoară bisericile mănăstirii.

Fetițele îmbrăcate în profeți cu icoana Maicii Domnului și prapuri.

Priveghere în noaptea hramului

Prea-milostivă Maică¹

Prea-milostivă Maică,
Al milei scump izvor,
Nădejdea mântuirii,
Scăparea tuturor.
Refren:
La Tine vin cu lacrimi
Când sunt îndurerat;
La mila Ta, Măicuță,
Cu grea durere cad.
Căci cine plânge, oare,
În jale și nevoi
Și suferă durerea
Alături de noi?
Refren:
Doar inima de mamă,
Cu cugetul curat,
Pentru copil îndură
Durerea ne-ncetat.
Fecioara cea mai sfântă
Și Mama lui Isus
Și Maica tuturor,
A noastră-n ceruri, sus.
Refren:
Cât suferi pentru lume!
Cu noi ești în nevoi.
Tu ești în suferință
Alături de noi.
Copilul, la durere,
Sărman și necăjit,
De inima de Mamă
Se simte ocrotit.
Refren:
Că mama i-i nădejde,

Izvor de mângâieri;
Când Ei îi spui durerea,
Recapeți noi puteri.
Cu lacrimi de durere,
Te chem ne-ncetat:
Să nu ne lași la diavol,
Să nu mă lași în iad!
Refren:
O, inimă de mamă,
Auzi durerea mea,
Că sunt sărman și singur -
Te rog, nu mă uita.
Îndură-Te de mine,
Te rog, Stăpâna mea!
Că numa rugăciune
Aduc în fața Ta.
Refren:
Eu sunt lipsit de fapte
Și de tot ce e bun
Și numa-n rugăciune
Eu lacrimi îmi adun.
O, inimă de mamă,
Cad la-ndurarea Ta:
Fecioară Prea-curată,
Te rog, nu mă lăsa!
Refren:
Tu roagă pe Stăpânul,
Pe bunul, Fiul Tău,
Să scape de osândă
Sărman sufletul meu.

De la margini, o, apostoli²

De la margini, o, apostoli,
La Ghetsimani v-adunați
Și-al meu trup, zicea
Fecioara,
Cu cântări să-l îngropați.
Refren:
Doamne, miluiește,
Doamne, miluiește,
Doamne, miluiește.
Fiul Meu iubit Mă cheamă
Azi la Sine-n cerul sfânt;
Vă las binecuvântarea
Și mă-nalț de pe pământ.
Sus și jos se întocmește
Sărbătoare-n jurul Meu
Și cu cinste Mă primește
Fiul Meu și Dumnezeu.
Tineri, bătrâni se adună,
Formând cete creștinești.
Pe pământ și-n cer răsună
Armonii dumnezeiești.
O, primește, dar, curată,
Umilitele-mi cereri
Și la noi cu milă cată
La necaz și la dureri.
Maică sfântă și Fecioară,
Ne rugăm cu toți, în cor:
Mila Ta, din cer, coboară
Peste-ntregul Tău popor.
Iar noi, drept recunoștință,
Venerăm icoana Ta.
Totdeauna, cu credință,
Adormirea-Ți vom cânta.

Sunteți triști, cu jale-n
lume.
Cei buni lasă-n urma lor;
Dar răsună scumpul nume
Peste veacuri, cu amor.
Azi mă-nalț, căci umilința
Am iubit-o pe pământ;
Ca și sora ei, credința
Aripi sufletului sunt.
Eu mă duc mijlocitoare,
Ca o Maică să vă fiu,
Celor slabi ajutătoare,
Lângă dulcele meu Fiu.
Sus și jos se întocmește
Sărbătoare-n jurul Meu
Și cu cinste Mă primește
Fiul Meu și Dumnezeu.
Monahi, pustnici se adună,
Formând cete creștinești;
Pe pământ și-n cer răsună
Armonii dumnezeiești.
Aurora, mai măreață
Azi pe cer s-a arătat
Și deschide cu dulceață
Mândru, al soarelui palat.
Ca și ea, tăinuitoare,
Pe Hristos soare-ai născut
Și-omenirii solitoare
De mari daruri Te-ai făcut.
O, primește dar, curată,
Umilitele-mi cereri
Și la noi cu milă cată
La necaz și la dureri.

Pace, dragoste, unire
Să domnească între toți
A Tale daruri cu iubire
Să ne dai Tu, Maică, poți.
Iar noi, drept
recunoștință,
Venerăm icoana Ta;
Totdeauna cu credință
Adormirea-Ți vom cânta.

¹ Procesiunea din Săliștea de Sus
la Mănăstirea Moisei, 2011.

² Strana din ziua hramului de la
Mănăstirea Moisei, 15 august
1994.

11. Procesiune cu mirese, Sighet, jud. Maramureș, 1994.

12. Procesiune închinându-se la troița din fața mănăstirii.

13. Procesiune la Adormirea Maicii Domnului, la Mănăstirea Moisei, jud. Maramureș.

Maica pururea fecioară³

Maică pururea fecioară,
Tu, care-n cer strălucești
Mai frumos decât toți sfinții
Și oștile îngerești.
Tu, ce ești comoară sfântă
Și sălaș dumnezeiesc,
Toți creștinii Te adoră,
Toți din suflet te slăvesc.
Tu, ce ești o floare scumpă
Cu un prea-dulce miros;
Tu, care-ai purtat în brațe
Pe slăvitul Domn Hristos;
Tu, care ai fost aleasă
Scară pentru Dumnezeu;
Îți cinstim cu bucurie

Numele cel sfânt al Tău.
Tu de-acolo ocrotește
Neamul nostru omenesc
Să trăiască după voia
Tatălui celui ceresc.
Roagă-te, Măicuță Sfântă,
Roagă-te și pentru noi;
Primește cântarea noastră
Și ne scapă din nevoi.
Pentru mila Ta cea mare
Laude îți înălțăm
Și cu inima smerită,
Într-un glas, cu toți strigăm:
- Bucură-te, Prea-curată,
Bucură-te, munte sfânt;
Îngerii de sus îți cântă,
Noi îți cântăm pe pământ.

³ Informator: procesiune la Mănăstirea Rohia din județul Maramureș, 1994. Cântarea este însă cunoscută pe un areal mai larg.

Dulce Mamă, crin ales⁴

Dulce Mamă, crin ales
Mângâie-ne-n cale.
Dă-ne minte și-nțeleș
Prin a lumii vale.
Refren:
Scapă și păzește-ne
Inima de rele!
Dulce Mamă, mângâie
Chinurile mele.
Ești, Maria, suflet lin,
Mângâierea vieții,
Rază caldă, cer senin,
Steaua dimineții,
Lună plină-n noaptea grea.
Doamna lumii mele,
Du la mal luntrița mea,
Printre valuri grele.

Dă-mi spre Fiul Tău iubit
Dragoste aprinsă,
Dor de suflet umilit,
Flacăra nestinsă.
Și să fii cu noi mereu,
Tu, Luceafăr dulce.
Dorul sufletului meu
La Tine m-aduce.

⁴ Informator: Mihali Ioana Balaci, Borșa Maramureș, 1994.

Măicuța mea⁵

Astăzi Maica-n cer se duce, (bis)
 Către Fiul ei cel dulce,
 Măicuța mea, Măicuța mea.
 Sus în cer soare apare (bis)
 Jos e tristă înserare
 Măicuța mea, Măicuța mea.
 Cerul are-acum Crăiasă, (bis)
 Iar pe noi orfani ne lasă.
 Măicuța mea, Măicuța mea.
 Toți din cer pe nume-o cheamă, (bis)
 Noi rămânem fără mamă,
 Măicuța mea, Măicuța mea.
 Sus e bucurie lină, (bis)
 Iar noi în chin și suspine.
 Măicuța mea, Măicuța mea.
 Ceru-și are clipe scumpe (bis)
 Nouă inima ne-o rumpe,
 Măicuța mea, Măicuța mea.
 A noastră Măicuță dragă (bis)
 Vrea pe toți la cer să tragă
 Măicuța mea, Măicuța mea.
 Azi, când pleci în țări străine, (bis)
 Ia și mila mea cu tine,
 Măicuța mea, Măicuța mea.
 Știu că toate-s trecătoare (bis)
 Tot ce-i viu azi, mâine moare.
 Măicuța mea, Măicuța mea.
 Nu lăsa, Măicuță dragă, (bis)
 Lumea rea să ne atragă.
 Măicuța mea, Măicuța mea.
 Și când toate or să ardă, (bis)
 Sufletul să nu se piardă.
 Măicuța mea, Măicuța mea.

Procesiune la momentul închinării în biserică

Pentru marea suferință (bis)
 Dobândește-ne credință,
 Măicuța mea, Măicuța mea.
 Apără-ne-n greul sortii, (bis)
 Fii cu noi în ceasul morții.
 Măicuța mea, Măicuța mea.
 După moartea credincioasă, (bis)
 Du-ne-n patria cerească,
 Măicuța mea, Măicuța mea.
 Cerul are-acum regină, (bis)
 Îngerii-n Hristos se-nchină.
 Măicuța mea, Măicuța mea.
 Pleacă-ți dar privirea dragă (bis)
 Jos, spre omenirea-ntreagă,
 Măicuța mea, Măicuța mea.
 Cum se zbate și suspină (bis)
 După pacea cea deplină.
 Măicuța mea, Măicuța mea.

Mergi la cer⁶

Mergi la cer și Te așază
 Lângă Fiul Tău ceresc.
 Și de-acolo priveghează
 Peste cei ce te iubesc.
 Refren:
 Doamne miluiește (de trei ori)
 De dureri și de primejdii
 Tu ne scapă orișicând
 Și în brațele nădejdi
 Tu ne ții pe pământ.
 După Dumnezeu, pe lume,
 Toți creștinii Te iubesc.
 Pe vecie al Tău nume
 Ne va fi un scut ceresc.
 Când în fața Ta, Prea-Sfântă,

⁶ Informator: grup de elevi seminariști din Bixad. Cântarea este interesantă prin aceea că este un alt prohod al Maicii Domnului decât cel tradițional.

În genunchi noi ne rugăm,
 Toți dușmanii se-nspăimântă,
 Când cântări îți înălțăm.
 Ca și ucenicii plângem
 Astăzi adormirea Ta.
 Laolaltă toți ne strângem,
 Cerând ocrotirea Ta.
 Fiului Tău scump și dulce
 Rugătoare pentru noi
 Să-i fii totdeauna, Maică.
 Și ne scapă din nevoi.

Ceata creștinilor⁷

Ceata creștinilor,
 Dulce Fecioară,
 Plină de dragoste
 Azi te-nconjoară.
 Refren:
 O, Maică prea-iubită,
 Primește-al nostru cânt.
 Noi vrem să fii slăvită
 'N cer și pe pământ.
 Cu dragă inimă
 Vin, deci și eu.
 Maică, primește-mă
 Sub scutul Tău.
 În rândul fiilor
 Ce te-onorează
 Și-a Ta medalie
 La piept păstrează.
 Cu mare evlavie
 Vin, deci și eu
 Maică, primește-mă
 Sub scutul Tău.

⁷ Informator: procesiune la Mănăstirea Moisei, 1995.

⁵ Informator: Corul Mănăstirii Moisei, 1994, strana din ziua hramului, 15 august.

Plină de-ncredere
Cu toți' te cheamă
Numai cu dulcele
Nume de mamă.

În varianta Vișeu de Jos, continuă⁸:

Acesta-i numele
Ce-ți dau și eu.
Maică, primește-mă
Sub scutul Tău.
Blânda Ta inimă,
Îndurătoare,
E-a păcătoșilor
Dulce scăpare.
Fii milostivă cu
Sufletul meu.
Maică, primește-mă
Sub scutul Tău.
Pe a oceanului
Noapte fioroasă,
Tu îmi ești singura
Stea luminoasă.
Tu, deci, îndreaptă-mă
Spre port, mereu.
Maică, primește-mă
Sub scutul Tău.
Voioas-arată-ne
Fața-ți senină,
A paradisului
Mare regină.
Ești prea-puternică
La Dumnezeu.
Maică, primește-mă
Sub scutul Tău.
Iar în cea groaznică
Luptă din urmă,

⁸ Informator: procesiunea de la Vișeu de Jos la Mănăstirea Moisei.

Tu a dușmanului
Curse le curmă.
Tu îmi înduplecă
Pe Fiul Tău.
Maică, primește-mă
Sub scutul Tău.
Privind icoana Ta
Mi-aduc aminte
De ale Fiului
Tău dragi cuvinte.
Încredințându-mă
Ție, mereu,
Maică, primește-mă
Sub scutul Tău.

Pe o cruce sângeroasă ⁹

Pe o cruce sângeroasă
Răstignitu-Te-ai, Hristoase.
Refren:
Crucii Tale ne-nchinăm,
Hristoase, Te lăudăm.
Te lăudăm, Te mărim,
Totdeauna,
'N veci. Amin.
Și Te-ai dat la răstignire,
Pentru-a noastră mântuire.
Pe cruce-a murit Hristos,
Pentru drept și păcătos.
În varianta Rozavlea:
Când plecăm noi de la cruce
O, lisuse!
Să cântăm cântare dulce

⁹ Informator: procesiunea din Bogdan Vodă la Mănăstirea Moisei, 2011.

O, lisuse!
O, o, lisuse!
O, o, Hristoase!
Maică Sfânt-ajută-ne!

Fecioară binecuvântată¹⁰

Fecioară binecuvântată
Și Maică a lui Dumnezeu,
Privirea noastră-ndurerată
Azi o-nălțăm la tronul Tău.
Tu ești mireasă prea-curată,
Regina cetelor cerești.
Tu-n cer și pe pământ, pururea,
Prea-binecuvântată ești.
Luceafăr sfânt al dimineții
Și soare prea-strălucitor,
Din trista noapte a vieții,
Spre Tine-alearg-al nostru dor.
Te roagă, deci, cu stăruință,
La Fiul Tău și Dumnezeu
Ca să ne ierte de păcate
Și să ne mântuie de rău.
O, Maică sfântă și Fecioară,
Prea-lăudată între sfinți,
Privirea Ta, din cer, coboară
Spre cei săraci și umiliți.
În marea vieții ne scutește
Și ne păzește de cel rău.
În ceasul morții ne ajută
Și ne condu la Fiul Tău.

¹⁰ Procesiunea din Vișeu de Sus la Mănăstirea Moisei, 2011.

Pune, Doamne, pace-n lume¹¹

Pune, Doamne, pace-n lume,
Dor și lacrimi să se curme.
Pune, Doamne, pace-n țară,
Alinare-ntre popoară.
Marie, Sfântă Fecioară,
Gândul meu la Tine zboară.
Ruga mea la Tine pleacă,
Să-mi fii îndurată Maică.
În toată clipa cea grea
Tu să-mi fii lumina mea.
Ruga noastră o înalță
La a lui Dumnezeu față.
Să ne ierte de păcate,
De greșeli și răutate.

Pune, Doamne, pace-n lume¹²

Pune, Doamne, pace-n lume,
Dureri, lacrimi să se curme.
Pune, Doamne, pace-n țară,
Alinare-ntre popoară.
Maică sfântă prea-curată,
Fii miloasă și-ndurată
Roagă-Te lui Dumnezeu
Și Prea-Sfânt Fiului Tău.
Să ne ierte de păcate,
De greșeli și răutate.
Veniți toți la mănăstire,

¹¹ Informator: procesiunea din Leordina la Mănăstirea Moisei.

¹² Informator: procesiunea din Rozavlea la Mănăstirea Moisei, 2011.

Procesiune la momentul închinării în biserică

Procesiune de la Botiza, înconjurând biserica, jud. Maramureș

*Cu credință și iubire.
Să serbăm slujba cea mare,
Către Sfânta Născătoare.
La Moisei, unde s-adună
Multă lume împreună.
Multă lume de preoți
Și călugări cuvioși.
Mult popor, din depărtare,
De-orice vârstă, de-orice stare.
Și se roagă-n mănăstire,
Pentru-a lumii fericire.*

Roagă-Te, Măicuță dragă¹³

*Care Maică nu o doare
Când vede că fiu-i moare?
Refren:
Roagă-Te, Maică Marie,
Iisus între noi să fie.
Roagă-Te, Măicuță dragă,
Lui Iisus, să nu ne piardă.
Care Măicuță n-ar plânge,
Când își vede Fiu-n sânge.
Când plec, Maică, de la Tine,
Ce-mi dai ca să duc cu mine?
Dă-mni-i raiul înflorat
Și sufletul ușurat.
Dă-mni-i raiul înflorit
Și sufletul fericit.*

O, Maică Sfânt-a vieții mele¹⁴

*O, Maică Sfânt-a vieții mele,
Spre Tine, ochii mei privesc
Și dintr-a lumii valuri grele
Spre Tine, Maică, mă doresc.
Între necazuri ne-ncetate,
În griji și lacrimi eu mă frâng;
Rănit de patimi și păcate
Privesc cu dor la cer și plâng.
În cer un Tată blând ne cheamă,
În cer e dulcele Iisus,
În cer ești Tu, iubită Mamă,
Și locul meu e-n ceruri, sus.
În cer ne-așteaptă sfinții îngeri,
Ne-așteaptă ceata dreptilor,
Iar eu, în valea cea de plângerii
Petrec străin și călător.
Primejdii multe mă-mpresoară,
Ispitele mă strâmtoresc;
Tu ești nădejdea mea, Fecioară,
Spre Tine ochii mei privesc.
Din zori de zi și până-n seară,
Trăind, murind, Te voi chema;
Nu mă lăsa, Maică Fecioară,
Scăparea mea, nu mă lăsa.*

Prea-sfântă Maică și Fecioară

*Prea-sfântă Maică și Fecioară,
Nădejdea sufletului meu,
Tu ești a mea mijlocitoare,
La milostivul Dumnezeu.
De n-ar avea la ceruri lumea
Rudenie de pe pământ,
Atunci ar fi pustie viața,
Asemenea unui mormânt.
De nu erai Tu primăvară
A veacului înțelenit,
Ar fi rămas de-a pururi iarnă
Și soarele n-ar fi venit.
De n-ai fi revărsat Tu zorii
Peste pământul amorțit,
Atuncea umbra cea de moarte
Ar fi rămas fără sfârșit.
Iar astăzi, prea-curată Maică,
Când toți ne-am abătut la rău,
De nu te vei ruga fierbinte,
Ne părăsește Fiul Tău.*

Text și foto:

Dr. Iuliana Băncescu
Cercetător științific II,

Patrimoniu Imaterial și Cultură Tradițională, INP

¹³ Informator: procesiunea din Bogdan Vodă la Mănăstirea Moisei, 2011.

¹⁴ Informator: Petruș Pintea, Rozavlea.